

TFF

TEST AF FONETISK FORSTÅELIGHED

MANUAL

Eskild Petersen
1997

FORORD

Test af Fonetisk Forståelighed (TFF) er en dansk dysartritest. Den er udviklet på baggrund af mange års klinisk arbejde og inspireret af udenlandske procedurer (reference 2, 3, 4, 9, 10, 13). Hensigten har været at skabe en test, der dels giver et pålideligt og gyldigt mål for taleforståelighed, dels er let at anvende. TFF er udviklet og afprøvet ved Logopædisk Afdeling i København. Interesserede kan læse nærmere om overvejelserne bag proceduren og den empiriske afprøvning i bogen *Testning af fonetisk forståelighed hos dysartikere* (6) og i artiklen *Phonetic Intelligibility Testing in Dysarthria. Validity and Reliability of Listeners' Perceptions* (7).

TFF vil kunne anvendes af logopaeder, ergoterapeuter, psykologer og andre personalegrupper, der arbejder med genoptræning af dysartrikeres kommunikationsevne.

Ud over denne manual består TFF af registreringsark, øveliste og computergenererede oplæsningslister. Ekstra registreringsark og nye, unikke oplesningslister kan købes fra forlaget.

Eskild Frøshaug Petersen
København, juni 1997

BAGGRUND

Forståelighed kan beskrives som graden af overensstemmelse mellem talerens tilsigtede mening og den mening, der opfattes af en lytter, uden at der ydes støtte fra signal–uafhængige cues såsom mimik, gestus, mundaflæsning, skrift, semantiske og syntaktiske sammenhænge (12).

Begrebet taleforståelighed indtager en central plads i testning og behandling af mennesker med dysartri: dels er reduceret forståelighed en af de værste og mest handicappende følger af motoriske taleforstyrrelser, dels er omfanget af forståelighedsreduktion bestemmende for dysartrigraden: *let forståelighedsreduktion* er som regel lig med *let dysartri*, og *sver forståelighedsreduktion* er ensbetydende med *sver dysartri* (4).

Nedsættelse af taleforståelighed hos dysartrikere skyldes først og fremmest artikulatoriske vanskeligheder: enkeltlyde udelades eller udtales unøjagtigt (6). Disse forstyrrelser medfører en reduceret *fonetisk* forståelighed: lytterens opfattelse af de tilsigtede enkeltlyde (*tones*) besværes eller umuliggøres. Ud over de artikulatoriske vanskeligheder kan der forekomme en række signal–forstyrrende symptomer, f.eks. hæshed, snøvl og læsp, der kan reducere den fonetiske forståelighed yderligere (7).

Også *prosodiske* fejl – tempoforstyrrelser, intonationsændringer og styrkereduktion – kan bidrage til begrænset taleforståelighed hos dysartrikere. De prosodiske forstyrrelser har dog først og fremmest betydning for *talenaturligheden* (5). TFF retter sig ikke mod at teste disse forhold.

FORMÅL

At teste hvor mange enkeltord en dysartriker kan udtale på en fonetisk så distinkt måde, at en normalhørende lytter kan udpege dem blandt fonetisk beslægtede distraktorer – såkaldte "rimord" (14).

MÅLGRUPPE

Unge og voksne mennesker, der lider af dysartri.

MATERIALER

- 1.Båndoptager.
- 2.Mikrofon.
- 3.Kassettebånd.
- 4.Øveliste.
- 5.Oplæsningsliste.
- 6.Registeringsark.

KONSTRUKTION

TFF består af 100 ord fordelt på 25 distinktionspuljer (appendiks 1). Hver distinktionspulje indeholder fire ord, som adskiller sig indbyrdes ved en eller to kontraster. En kontrast kan være +/– tilstedeværelse af en lyd (f.eks. *koldt-kold*) eller to forskellige lyde (f.eks. *kold-hold*). Hvis bogstaverne a, b, c og d repræsenterer de fire ord i en given gruppe, kan ordenes indbyrdes relation beskrives således (se fig. 1): a og b adskiller sig

indbyrdes ved samme kontrast som c og d (i dette eksempel s/t); a og c adskiller sig indbyrdes ved samme kontrast, som adskiller b og d (her: e/ø). Endelig adskiller a og d sig ved de samme *to* kontraster, som adskiller b og c. I alle 25 distinktionspuljer har ordene dette indbyrdes forhold. Samtlige kontraster formodes at være følsomme for forveksling hos dansktalende dysartrikere og samtidig upåvirkelige af ikke-patologiske variationer såsom dialekt og sociolekter. Alle ord er bonsensord^a, monofone^b og indbyrdes semantisk urelaterede.

a: se	s/t	b: te
e/ø		e/ø
c: sØ	s/t	d: tØ

Figur 1. De fire ord i hver distinktionspulje adskiller sig indbyrdes ved en eller to kontraster. Her som eksempel distinktionspulje 9 (se appendix 1).

Hver dysartriker tildeles en unik computergenereret oplæsningsliste. Listen består af en forside og otte sider, hvor samtlige 100 ord optræder. De 100 ord er fordelt på fire serier, der hver indeholder 25 ord. Ordene er udtrukket delvis tilfældigt, idet udvalgelsen er sket efter følgende principper:

^a Dvs. rigtige, betydningsbærende ord (modsat *nonsensord*).

^b Dvs. at én ortografisk repræsentation kun kan udtales på én måde.

Computeren vælger et tilfældigt ord fra første distinktionspulje, et tilfældigt ord fra anden distinktionspulje osv. Ordene skrives på et stykke papir således:

- 1) penge
 - 2) fulde
 - 3) bide
- osv.

Herved dannes oplæsningslistens første serie à 25 ord (oplæsningslistens side 1-2). Listens næste 25 ord (side 3-4) dannes ved, at computeren igen vælger et tilfældigt ord fra hver pulje – dog ikke de ord, der valgtes blandt de første 25 – og udskriver dem på listen, f.eks.:

- 1) vænne
 - 2) mule
 - 3) lede
- osv.

Den tredje serie af 25 ord på oplæsningslisten (side 5-6) trækkes fra de 50 ord, som endnu ikke er udtrukket, og den fjerde og sidste serie (side 7-8) udgøres af de resterende 25 ord. Herved præsenteres samtlige ord for dysartrikeren én gang.

Testeren kender ikke de ord, computeren har udvalgt. For hvert ord, dysartrikeren udtales, er det testerens opgave at vurdere, hvilket af den givne distinktionspuljes fire ord dysartrikeren har forsøgt at sige. De fire ord i hver pulje optræder derved skiftevis som målord og distraktorer. Antallet af ord, som lytteren identificerer korrekt, udtrykker dysartrikeren totale TFF-score, f.eks. 87/100. Med andre ord: scoren afhænger af dysartrikeren evne til

at udtale ordene så tydeligt, at lytteren kan skelne dem fra de tre øvrige ord i en given pulje.

FREM GANGSMÅDE

A. Testeren sikrer sig, at dysartrikeren ikke har læse- eller synsvanskeligheder i en sådan grad, at det påvirker hans præstation. Dysartrikeren skal desuden have dansk som modersmål og må ikke have taleapraktiske symptomer (4).

B. Dysartrikeren sidder over for testeren med mikrofonen fra en båndoptager rettet mod sig. Testeren rækker dysartrikeren øvelisten og siger: "Vi skal teste, hvor tydeligt De kan udtale 100 ord. For at De kan øve Dem på, hvordan indspilningen skal foregå, prøver vi først med denne øveliste. De skal læse ordene op i rækkefølge. Jeg siger hvert tal, hvorefter De siger det ord, der står ud for tallet. Altså: når jeg siger "1", siger De "hus", når jeg siger "2", siger De "kop"; når jeg siger "3", siger De "___?", og når jeg siger "4", siger De "___?", osv. De må kun sige hvert ord én enkelt gang. Er De klar?"

mulle), osv. Der skal gå ca. 3 sekunder fra dysartrikerenens oplesning, til testeren siger næste tal. Før hver serie á 25 ord kan testeren indtale "serie 1", "serie 2" osv.

Når alle 100 ord er indtalt, noteres dato, dysartrikerenes navn og oplæsningslistenummer på kassettebåndet.

D. Testeren (nu *lytteren*) aflytter båndoptagelsen og forsøger for hvert ord at bestemme, hvilket af de fire mulige dysartrikeren har forsøgt at udtale. Det første ord, dysartrikeren har indtalt på båndet, er *penge*, *vænge*, *penne* eller *værne*. Lytterens opgave er på registreringsarkets første liste ("TFF-serie 1") at sætte cirkel om det ord, han mener at have hørt (se appendix 2). Hvis ordet er uidentificerbart, sætter han en cirkel om "uforst.". Hører han et helt andet end de fire mulige, eller hvis to eller flere ord forekommer lige sandsynlige, noteres dette ligeført ved cirkel om "uforst.". Dernæst skal han identificere, hvilket af de fire ord – *fugle*, *mule*, *fulde* eller *mulle* – dysartrikeren har forsøgt at udtale som andet ord, osv., indtil der er foretaget registreringer for de første 25 ord. Herefter fortsætter proceduren med TFF-serie 2, 3 og 4. Det er tilladt at stoppe båndoptageren mellem ordene, men lytteren må kun høre hvert ord en enkelt gang. Lytteren bør være normalhørende, have dansk som modersmål og ikke have sproglige vanskeligheder. (Hvis lytteren mangler erfaring med TFF, bør han øve sig i proceduren ved at gennemlytte og registrere 3–4 indtальinger af de 100 ord inden den egentlige genemlytning. Disse øvelystninger kan foretages af en normalt-talende persons indtaling). Identifikationen af enkeltordene bør foregå over en lukket høretелефon af så god kvalitet som muligt.

Testeren siger "1", dysartrikeren læser det første ord i serie 1 (*penge*, *vænge*, *penne* eller *værne*); testeren siger "2", dysartrikeren læser det andet ord op i serie 1 (*fugle*, *mule*, *fulde* eller

uoverensstemmelse mellem det sagte og det hørt, sættes en streg under det ord, der figurerede på dysartrikerens oplæsningsliste (se eksempel på udfyldt registreringsark i appendiks 2).

Hvert korrekt identificeret ord giver ét point. Fejidentifikationer og ikke-forståelser ("uforst.") giver nul point. Den totale TFF-score udgøres af antallet af korrekt identificerede ord.

FREM GANGSMÅDE VED LÆSEBESVÆR

Såfremt dysartrikeren har læse- eller synsbesvær, skal han gentage ordene i stedet for at læse dem højt. I disse tilfælde anvendes der følgende indspilningsprocedure:

C₁. Testeren udpeger og udtaler det første ord i første TFF-serie.

C₂. Båndoptageren startes, testeren siger "1".

C₃. Dysartrikeren gentager det første ord på første liste.

C₄. Båndoptageren stoppes.

C₅. Testeren udpeger og oplæser andet ord på oplæsningslisten.

C₆. Båndoptageren startes.

C₇. Testeren siger "2".

C₈. Dysartrikeren gentager det andet ord på første liste, osv., indtil dysartrikeren har udtalt alle 100 ord.

Ved denne indspilningsprocedure bør testeren ikke selv at være lytter (for at undgå forhåndskendskab til testordene).

PROCEDUREFEJL

Hvis ovenstående fremgangsmåde forstyrres (dysartrikeren gentager ordet flere gange, læser tallet op i stedet for ordet, kommenterer testen, knirer med papiret el.lign.), stoppes båndoptageen. Testeren spoler tilbage til det sidste ord, der er korrekt indspillet, og fortsætter derfra.

C. Når testeren har sikret sig, at dysartrikeren har forstået proceduren, præsenteres dysartrikeren for de 100 ord, der optræder på hans unikke oplæsningsliste. Testeren starter båndoptageren, siger dysartrikerens navn og oplæsningslistens nummer. Herefter stoppes båndoptageren.

BÅNDOPTAGEROPSTILLING

Der bør benyttes en båndoptager med så god optagefunktion som muligt, feks. "Marantz" – model CP230 – med følgende indstillinger:

MIC MODE:	MONO
MIC ATT.:	0
SPEAK REC. VOLUME:	10 10
DOLBY NR MPX FILTER:	OFF OFF
TAPE:	NORM.
MONITOR VOL:	0

Mikrofonledningen tilslutet "stereo/L"-indgangen.

Hertil eksterm mikrofon og kassettebånd af så god kvalitet som muligt.

Mikrofonhovedet rettes direkte mod dysartrikerens mund fra en afstand af ca. 70 cm. På bordet mellem mikrofonholderen og dysartrikeren lægges TFF-listerne.

Der bør tilstræbes mindst mulig baggrundstøj.

PÅLIDELIGHED OG GYLDIGHED

Testens indre og ydre gyldighed, inter- og intralytterpålidelighed på ordplan, inter- og intralytterpålidelighed på totalscoreplan er undersøgt og beskrevet i bogen *Testning af fonetisk forståelighed hos dysartrikere* (6). Denne undersøgelse viste, at:

- 1) TFFs test/retest-, inter- og intralytterpålidelighed er høj på totalscoreplan – men moderat på ordplan. Med andre ord: TFF er et pålideligt kvantitativt instrument, mens dets værdi som analy-

seinstrument af de bagvedliggende artikulatoriske forstyrrelser er begrænset.

- 2) TFF er et gyldigt udtryk for fonetisk forståelighed i den forstand, at forsøgspersonernes rangering på TFF korrelerer signifikant med deres rangering, når deres spontantale vurderes.

SCORES

Fordelingen af scores hos 26 dysartrikere og 5 normaltalende er beskrevet i *Testning af fonetisk forståelighed hos dysartrikere* (side 43–46). Resultatets gyldighed for populationen af dysartrikere er formentlig begrænset (samplet var for lille). Inddelingen på nedenstående skema er derfor kun vejledende.^c

Point interval	Fonetisk uforståelighed	Grad af funktions-begrænsning
100 – 95	Ingen / normal	0
94 – 90	Meget let	1
89 – 85	Let	2
84 – 80	Moderat	3
79 – 75	Svær	4
<75	Meget svær	5

Det har vist sig, at nogle dysartrikere med nedsat forståelighed i spontantalen udviser enkeltordskompensation, dvs. de kompenserer for de artikulatoriske vanskeligheder ved enkeltord i en sådan grad, at de scorer normalt eller i umiddelbar nærhed af

^c En undersøgelse af fordelingen på et større sample er under udarbejdelse.

REFERENCER

1. Darley, F. L., Aronson, A. E., Brown, J. R. (1975). *Motor Speech Disorders*. Philadelphia: W. B. Saunders Company.
2. Enderby, P. (1991). *Frenchay Dysarthria Assessment*. San Diego: College Hill Press.
3. Hartelius, L. & Svensson, P. (1990). *Dysarthritest*. Stockholm: Psykologi Forlaget AB.
4. Kent, R. D., Weismar, G., Kent, J. F. & Rosenbek, J. C. (1989). Toward Phonetic Intelligibility Testing in Dysarthria. *Journal of Speech and Hearing Disorders* 54, 482–499.
5. Petersen, E. F. (1993). Taleforståelighed og dysartri, *Dansk Audiologopedi* 29, 4, 114–121.
6. Petersen, E. F. (1996). *Testing af fonetisk forståelighed hos dysartrikere*. København: Logopædisk Afdeling.
7. Petersen, E. F. (1997). Phonetic Intelligibility Testing in Dysarthria. Validity and Reliability of Listeners' Perceptions. *Logopedics Phoniatrics Vocology* 22, 3.
8. Robertson, S. J. & Thomson, F. (1993). *Working with Dysarthrics*. Oxton: Winslow Press.
9. Tikofsky, A. (1970). A Revised List for the Estimation of Dysarthric Single Word Intelligibility. *Journal of Speech and Hearing Research* 13, 59–64.

normalområdet. Det tyder således på, at der findes to typer fonetisk forståelighed: én på enkeltordsplan og én på spontantaleplan. En normal TFF-score (>94) udelukker således ikke eksistensen af nedsat forståelighed i spontantalen.

Afstanden mellem enkeltords- og spontantalepræstationen kan give værdifulde oplysninger om typen af passende taletræning og -undervisning (11). Herudover kan afstanden mellem de to præstationer anvendes til at illustre effekten af kompensatoriske tiltag (8).

TFF kan anvendes til et uendeligt antal objektive retestninger: det tilfældige valg umuliggør en indlæringseffekt hos såvel dommer som dysartriker.

10. Yorkston, K. M. & Beukelman, D. R. (1984). *Computerized Assessment of Intelligibility of Dysarthric Speech*. Tigard, OR: C. C. Publications.
11. Yorkston, K. M., Beukelman, D. R. & Bell, K. R. (1987). *Clinical Management of Dysarthric Speakers*. London: Taylor & Francis.
12. Yorkston, K. M., Strand, E. A. & Kennedy, M. R. T. (1996). Comprehensibility of Dysarthric Speech: Implications for Assessment and Treatment Planning. *American Journal of Speech-Language Pathology* 5, 1, 55–66.
13. Ziegler, W., Hartman, E. & Wiesner, I. (1992). Dysarthriediagnostik mit dem "Münchener Verständlichkeits-Profil" (MVP) – Konstruktion des Verfahrens und Anwendungen. *Der Nervearzt* 63, 602–608.
14. Ziegler, W., Hartman, E. & von Cramon, D. (1988). Word Identification Testing in the Diagnostic Evaluation of Dysarthric Speech. *Clinical Linguistics & Phonetics* 2, 4, 291–308.

Appendiks 1

FFTs 100 ord fordelt på de 25 distinktionspuljer. Anden kolonne indeholder de fire ord i hver distinktionspulje. I den tredje kolonne vises ordenes struktur. Den fjerde kolonne viser den første ("horizontale") kontrast, mens den femte viser puljens anden ("vertikale") kontrast. Alle kontraster er transskribert i Dania. Under de transskriberede kontraster er opstillet de distinktive træk, som disse kontraster udgøres af.

Nr.	Ord	Første kontrast		Anden kontrast		
		a	b	a ~ b	a	
c.	d	Struktur	c ~ d	c	d	
1	penge penne	cvcø	-j-	-n-	p-	v-
	vænge vænne		velær	alveolær	ustemt	stent
2	fugle fulde	cvcø	-u:-	-u-	f-	m-
	mule mulle		lang	kort	ustemt	stent
					labiodent.	bilabial
3	bede bide	cvcø	-e-	-i-	b-	l-
	lede lide		halvtøj	høj	ustemt	stent
					bilabial	alveolær
					lukkelyd	lateral

4	byge	buge	cv \emptyset	-y-	-l-	b-	f-
				fortunge	bagtunge	bilabial	labiodent.
5	bade	gade	cvce	b-	g-	-å-	-ø-
	bøde	gøde		bilabial	velær	lav	halvhøj
6	spænde	skænde	ccvce	-b-	-g-	-æ-	-e-
	spinde	skinde		bilabial	velær	halvlav	halvhøj
7	tue	due	cve	t-	d-	-u-	-i-
	tie	die		affrikert	uaffrikert	rundet	urundet
8	kolde	golde	cvcə	k-	g-	-ɔ-	-a-
	kalde	galde		aspireret	uaspireret	rundet	urundet
						midtunge	fortunge
9	se	te	cV	s-	t-	-e	-ø
	so	to		sibilant	lukkelyd	urundet	rundet
10	Palle	falde	cvca	p-	f-	-a-	-æ-
	Pelle	fælde		bilabial	labiodent.	ekstralav	halvlav
				lukkelyd	frikativ		

11 fode føle	cvcø	-ð-	-l-	-o-	-o-	-o-	-i-	nul-	-i-	-o-
fode føle		dental approx.	alveolar lateral	fortunge	bagtunge		glæd lød	ustemt velær lukkelyd	hej	halvhøj rundet
12 sag fag	cv	s-	f-	å-	e-					
se fe		alveolar sibilant	labiodent. friktiv	lav	halvhøj					
13 bøde møde	cvcø	b-	m-	-ð-	-å-					
både måde		ustemt lukkelyd	stent nasal	halvhøj fortunge	halvlav bagtunge					
14 skynde skylle	ccvcø	-n-	-l-	-ð-	-œ-					
skænde skælde		nasal	lateral	halvhøj	halvlav urundet					
15 ni ny	cv	-i	-y	n-	t-					
ti Thy		urundet	rundet	stent nasal	ustemt lukkelyd					
16 vælge fælge	cvcø	v-	f-	-j-	-nul-					
vælde fælde		stent	ustemt	stent palatal	palatal friktiv					
17 strømme drømme	ccvcø	s-	nul-	-ð-	-ð-					
strømme drømme		ustemt alveolar sibilant	ekstralav urundet	lavstillet rundet	midftunge fortunge					
18 glid lid	ccvc	g-								
		ustemt velær lukkelyd								
19 kvide vide	ccvcø	k-								
kvæde væde		ustemt velær aspireret lukkelyd								
20 plak lak	ccvc	p-								
pluk luk		ustemt bilabial aspireret lukkelyd								
21 klem lem	ccvc	k-								
klam lam		ustemt velær aspireret lukkelyd								
22 masse maske	cvcccø	-nul-								
messe næske		ustemt velær lukkelyd								
23 hold holdt	cvcc	-nul								
kold koldt		ustemt alveolar sibilant	ekstralav	glottal vokoid	h-velær lukkelyd					

24	sprode sprede	brode brede	cccvcø	s-	nul-	-ö-	-œ-	
				ustemt alveolær sibilant		rundet	urundet	

25	told fold	tolk folk	cvcc	-nul	-g	t-	f-	
				ustemt velær lukkelyd	alveolær lukkelyd affriketet	rundet frikativ	labiodent.	

Eksempel på udfyldt registreringsark

Appendiks 2

TFF-registreringsark

Navn: **HENNER ØSEN** Dato: **18/6-97** Lytter: **Cla**

TFF-serie 1 (svaret til oplæsningslisten side 1-2).

1) penge	vange	vænne	Uforst.	14) skynde	skænde	skyille	skænde	Uforst.
2) fugle	mule	fulte	Uforst.	15) ni	ti	ny	ny	Uforst.
3) bede	ledte	bide	Uforst.	16) vælge	valde	fælge	fælte	Uforst.
4) byge	byge	fuge	Uforst.	17) stramme	stramme	dramme	dramme	Uforst.
5) bade	bøde	gade	Uforst.	18) glid	glod	lid	led	Uforst.
6) spande	spinde	skimme	Uforst.	19) kvide	kvæde	vide	væde	Uforst.
7) tue	tie	duc	Uforst.	20) plak	pluk	lak	luk	Uforst.
8) kolde	kælde	gæde	Uforst.	21) klem	klam	len	lam	Uforst.
9) se	sg	gænde	Uforst.	22) masse	messe	maske	mæske	Uforst.
10) Palle	Pelle	fadde	Uforst.	23) hold	kold	holdt	koldt	Uforst.
11) føde	føde	fædde	Uforst.	24) spredte	spredte	brede	brede	Uforst.
12) sag	se	fug	Uforst.	25) told	told	folk	folk	Uforst.
13) bøde	bådte	mede	Uforst.					

Serie 1 score: 18

TFF-serie 2 (svaret til oplæsningslisten side 3-4).

1) penge	vænge	penne	vænne	Uforst.	14) skynde	skænde	skyille	skænde	Uforst.
2) fugle	mule	fulte	mulle	Uforst.	15) ni	ti	ny	ny	Uforst.
3) bede	ledte	bide	lide	Uforst.	16) vælge	valde	fælge	fælte	Uforst.
4) byge	fuge	fuge	fuge	Uforst.	17) stramme	stramme	dramme	dramme	Uforst.
5) bade	bøde	gade	gade	Uforst.	18) glid	glod	lid	led	Uforst.
6) spande	spinde	skimme	skimme	Uforst.	19) kvide	kvæde	vide	væde	Uforst.
7) tue	tie	duc	duc	Uforst.	20) plak	pluk	lak	luk	Uforst.
8) kolde	kælde	gæde	gæde	Uforst.	21) klem	klam	len	lam	Uforst.
9) se	sg	gænde	gænde	Uforst.	22) masse	messe	maske	mæske	Uforst.
10) Palle	Pelle	fadde	fadde	Uforst.	23) hold	kold	holdt	koldt	Uforst.
11) føde	føde	fædde	fædde	Uforst.	24) spredte	spredte	brede	brede	Uforst.
12) sag	se	fug	fug	Uforst.	25) told	told	folk	folk	Uforst.
13) bøde	bådte	mede	mede	Uforst.					

1) penge	vænge	penne	vænne	Uforst.	14) skynde	skænde	skyille	skænde	Uforst.
2) fugle	mule	fulte	mulle	Uforst.	15) ni	ti	ny	ny	Uforst.
3) bede	ledte	bide	lide	Uforst.	16) vælge	valde	fælge	fælte	Uforst.
4) byge	fuge	fuge	fuge	Uforst.	17) stramme	stramme	dramme	dramme	Uforst.
5) bade	bøde	gade	gade	Uforst.	18) glid	glod	lid	led	Uforst.
6) spande	spinde	skimme	skimme	Uforst.	19) kvide	kvæde	vide	væde	Uforst.
7) tue	tie	duc	duc	Uforst.	20) plak	pluk	lak	luk	Uforst.
8) kolde	kælde	gæde	gæde	Uforst.	21) klem	klam	len	lam	Uforst.
9) se	sg	gænde	gænde	Uforst.	22) masse	messe	maske	mæske	Uforst.
10) Palle	Pelle	fadde	fadde	Uforst.	23) hold	kold	holdt	koldt	Uforst.
11) føde	føde	fædde	fædde	Uforst.	24) spredte	spredte	brede	brede	Uforst.
12) sag	se	fug	fug	Uforst.	25) told	told	folk	folk	Uforst.
13) bøde	bådte	mede	mede	Uforst.					

1) penge	vænge	peme	vænne	Uforst.	14) skynde	skænde	skyille	skænde	Uforst.
2) fugle	mule	fulte	mulle	Uforst.	15) ni	ti	ny	ny	Uforst.
3) bede	ledte	bide	lide	Uforst.	16) vælge	valde	fælge	fælte	Uforst.
4) byge	fuge	fuge	fuge	Uforst.	17) stramme	stramme	dramme	dramme	Uforst.
5) bade	bøde	gade	gade	Uforst.	18) glid	glod	lid	led	Uforst.
6) spande	spinde	skænde	skænde	Uforst.	19) kvide	kvæde	vide	væde	Uforst.
7) tue	tie	duc	duc	Uforst.	20) plak	pluk	lak	luk	Uforst.
8) kolde	kælde	gæde	gæde	Uforst.	21) klem	klam	len	lam	Uforst.
9) se	sg	gænde	gænde	Uforst.	22) masse	messe	maske	mæske	Uforst.
10) Palle	Pelle	fadde	fadde	Uforst.	23) hold	kold	holdt	koldt	Uforst.
11) føde	føde	fædde	fædde	Uforst.	24) spredte	spredte	brede	brede	Uforst.
12) sag	se	fug	fug	Uforst.	25) told	told	folk	folk	Uforst.
13) bøde	bådte	mede	mede	Uforst.					

Serie 3 score: 18

TFF-serie 3 (svaret til oplæsningslisten side 5-6).

1) penge	vænge	peme	vænne	Uforst.	14) skynde	skænde	skyille	skænde	Uforst.
2) fugle	mule	fulte	mulle	Uforst.	15) ni	ti	ny	ny	Uforst.
3) bede	ledte	bide	lide	Uforst.	16) vælge	valde	fælge	fælte	Uforst.
4) byge	fuge	fuge	fuge	Uforst.	17) stramme	stramme	dramme	dramme	Uforst.
5) bade	bøde	gade	gade	Uforst.	18) glid	glod	lid	led	Uforst.
6) spande	spinde	skænde	skænde	Uforst.	19) kvide	kvæde	vide	væde	Uforst.
7) tue	tie	duc	duc	Uforst.	20) plak	pluk	lak	luk	Uforst.
8) kolde	kælde	gæde	gæde	Uforst.	21) klem	klam	len	lam	Uforst.
9) se	sg	gænde	gænde	Uforst.	22) masse	messe	maske	mæske	Uforst.
10) Palle	Pelle	fadde	fadde	Uforst.	23) hold	kold	holdt	koldt	Uforst.
11) føde	føde	fædde	fædde	Uforst.	24) spredte	spredte	brede	brede	Uforst.
12) sag	se	fug	fug	Uforst.	25) told	told	folk	folk	Uforst.
13) bøde	bådte	mede	mede	Uforst.					

Score serie 1: **18/25**
Score serie 2: **16/25**
Score serie 4: **15/25**

Serie 4 score: 15

Serie 2 score:

16